

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvezčer, izmši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetem za avstrijsko-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po

10 kr. za mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tujde dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznane plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se označi jedenkrat tisk, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr. če se trikrat ali večkrat tisk.

Dopisi naj se izvole frankirati. Rokopis s ne vračajo. Uredništvo in upravljanje je v Rudolfa Kurska hiši, Gledališka stolpa.

Upravljanje naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznane, t. j. vse administrativne stvari.

O notranjskem kandidatu za državni zbor.

—o.— Če je kandidat za državni zbor krivo drevo, ostane krivo drevo tudi državni poslanec! To je istinito zategadelj, ker volitvena postava za kandidovanje v državni zbor zahteva starost, v kateri je človek z jedno besedo — zrel. Državni zbor ni šola, da bi v človeka ucepila lastnosti, katere so potrebne dobremu narodovemu zastopniku: če jih poslanec ni sabo prinesel, jih tudi v državnej zbornici ne dobi. V tem oziru se lahko reče: kakeršen kandidat, tak poslanec, — Martin v Zagreb, Martin iz Zagreba! Če bi za to hoteli zgodovinskih dokazov, imamo jih mej sedanjimi slovenskimi državnimi poslanci na izberi. Nekaterega izmed njih ni preustrojila nobena debata, ni se ga prijel noben opomin javnega mnenja, ni ga omečila nobena volilsko prošnja — in to samo zategadelj ne, ker je vsak poslanec v letih, da je razvit in zrel po hudem in dobrem, da pri njem tudi šiba več ne poje nove maše! Poslanca iz Savla na Pavla preobračati, na drugo pot spravljati ga, je največkrat posel nehvalezen, ker je malouspešen, in če se vender, kakor pri nas, godijo take poskušnje, je to le znamenje, da volilski in narodni interesi bijo obupa polne boje! Treba je torej začeti — pri kandidatu! Nesreči, ki jo mi Slovenci imamo s svojo državnozborsko delegacijo, krivo je to, da smo vanjo dali stopiti tudi takim, o kajih nismo znali odkod in kam, da smo se zanje s kratka pre-malo brigali, ko so bili naši kandidatje. Prikazen kandidata je treba pregledati, preudariti, volilci in zaupni može morajo biti do dobrega preverjeni, da ima kandidat lastnosti, od katerih je zavisočno popolno zastopanje njihovih koristij. Vera v jednostransko priporočilo drugih je svobodna vsakemu, a svobodno se tudi lahko trdi, da je priporočilo tam neumestno, kjer je nepotrebno, da je nepotrebno, če in dokler kandidat lahko stopi v neposredno dotiko z volilskimi krogji. V duhu zrelega političnega vodstva je: nagibati in opominati volilce, naj se sami prepričajo o poslanskih sposobnostih kandidata, ne pa volilce zmatrati za vojsko, ki mora imeti generala, kakeršen se jej ravno na čelo postavi od višje oblasti. Z rodoljubno radostjo konstatujemo, da se je sedaj za notranjski volitvi ubrala prava

pot. V Notranjski pojavlja se imenito politično načelo, da je in mora kandidatura biti od prvega do zadnjega v rokah volilcev, da se mora kandidat volilcem razodeli neposredno, da je le tisti najbolji poslanec, kdor se kot kandidat najbolje razodene. Začeti je treba s kandidatom! V to svrhu imeli smo shod volilcev v Logatci in imeli ga bomo jutri v Postojini.

V Logatci razviral je jeden kandidatov preteklo nedeljo svoj program, razlagal svoje politično in gospodarsko prepričanje, da volilcem predлага v premišljevanje in odobrenje načrt, po katerim bi on ravnal se, misleč, da mora razmerje mej volilci in njih poslancem že pred volitvijo dobiti svojo obliko, svojo vsebino, to je vključen program. Program razvil je, kakor je sam izjavil, le v glavnih točkah, z nekaterimi potezami. Nam pa se njegov govor ne vidi tako skromen, iz slovenskih ust smo dosedaj še malo čuli tacih programov.

Notranjska čuti svoje rane in potrebe, a bržkone bode nam soglasno pritrdirila, da o teh svojih ranah in potrebah ni še čula tako jasnega in popolnega izraza, kakor zadnjji v Logatci. Vsak Notranjec bode rečeni program podpisal stavek za stavkom, bodi z ozirom na krajevne svoje koristi bodi z ozirom na občenarodno našo stvar.

Ker smo že zadnjič naštevali potrebne lastnosti slovenskega poslanca in dejali, da mora v sebi imeti plamen živega zanimanja za koristi drugih, da mora imeti strast, ki mu ne da pokoja, če ne dela, če se ne žrtvuje za občne koristi, nam je dandanes konstatovati, da so te lastnosti vse združene v osobi kandidatovi, da je njegov program resnično znamenje, da se je tiho, a vztrajno in strastno zanimal za naše javne koristi in da bode tudi kot poslanec ostal straten, straten v zanimanjih in delovanji za koristi svojega okraja in slovenske domovine.

To je utis, ki ga je v nas napravil omenjeni program. Možje volilci odločili bi se „sub bonis auspiciis“, če bi tudi jutri v Postojini in na dan volitve na podlagi tega programa postavili kandidata. Notranjska dobila bi tako vrlega poslancev in iskrenega političnega voditelja, kar bi za našo državnozborsko delegacijo imelo tem večji pomen, čim manjši je v njej dobrni in koristni del poslancev!

LISTEK.

Cari grad

(Po D' Amicisu.)

(Dalje.)

Mrtvaško polje.

Oddaljivši se od stolpa, prideva na moslemško pokopališče, imenuje pa se galatsko. To je velik gozd cipres, ki se od vrha perskega griča strmo spušča dol do Zlatega roga, razgrinjajoč svojo senco nad mirijadami kamenitih in marmornatih stebričev, nagnenih na vsaktero stran in raztresenih brez zvrščenja po strmolji. Nekateri teh stebričev imajo na vrhu kakor okrogel turban, tudi je videti na njih sledi borev in napisov; drugi so iglati, udrti, od-krnjeni, tako da nemajo nič turbana, mislimo, da smo pred grobovi kaznjenih janičarjev, katere je hotel sultan Mahmud še po smrti osramotiti. Večina grobov je zaznamljenih s prikopano prstjo v podobi prizme, na obeh konceh pa stojita kamena, na katerih po moslemškem praznoverju baje stojita angela Nekir pa Munkir, ki sodita ranjega dušo. Semertja vidiš prostorčke, obkrožene z zidkom ali

ograjico, sredi katerih kvišku moli stebrič, pokrit z velikim turbanom, okolo njega pa so drugi manji stebriči; to pomeni, da tukaj je zakopan kakov paša ali drugi imeniten gospod sredi svojih žen pa otrok. Stezice se zvijajo in križajo na tisočerih mestih z enega konca gojza na drugi. Tu Turek kadi iz lule svoje v senci; nekaj dečkov leta in skače in se kotrlila mej grobovi, tam se pase krava, sto grlic gruli po cipresnih vejah, kope zagrinjalnih žensk hité mimo, v ozadji mej temnimi drevesi se svetli modrina Zlatega roga, belo obrobljena od minaretov.

Zapustiva mirovor, pojdiva v znožji galatskega stolpa, pa jo udariva po glavni perski ulici. Pera je sto metrov nad morjem, je zračna in vesela, obrnjena proti Zlatemu rogu in Bosporu. To je „uve stend“ evropske naselbe, mesto lepotnosti in nasladnosti. Po obeh straneh ulice, po kateri hodiva, stojé angleške in francoske gostilnice, gosposke kavarne, bliščave štacune, gledališča, konzulska stanica, klubniča, palače poslanikov, izmej katerih orjaški visokuje kamenita palača ruskega poslaništva, in kakor trdnjava gospoduje nad Pero, Galato, vasjo Funduklo, ležečo na bosporskem obrežju. Tu gomezi množina ljudij, vsa drugačna od one v Galati. Klo-

Zemljijo-odvezni dolg na Kranjskem.

Spisal deželni poslanec dr. Alf. Mosche.

(Dalje.)

Brž ko ne je tedaj nedvomno, da bi se predrugačenje pogodbe od 1. 1876 ali nova pogodba v navedenem zmislu lahko dosegla, ne da bi vladu veliko zaprek delala.

Kar se tiče posestnikov obligacij, čaka jih, da se bodo njihove obveznice v prihodnih 9 letih izžrebale in izplačale. Kedaj da se bode to v teh 9 letih zgodilo, ne morejo določiti. Dežela je dolžna, da to v prihodnih 9 letih izvrši, vendar nema nobeden posestnik obligacij pravice zahtevati, da se mora v določenem obroku tekom teh 9 let njegova obveznica izžrebati in izplačati.

Ako tedaj dežela da na jedenkrat leta 1887 vse obligacije izžrebati, ne žali s tem nobene pravice posestnikov obligacij.

To postopanje, ki vrhu teža tudi ni nič novega v finančno po itičnem življenju ter se je v najrazličnejših oblikah že zgodilo, se pač ne bode mogli juridično spodbijati.

V predležetem smo se potrudili, da projekt od finančne in pravne strani razjasnimo.

Ako ga pa pregledujemo iz gospodarstvenega stališča, t. j. iz stališča, v kojem nam je prav za prav njegov začetek iskati, moramo pred vsem kazati na sedanji položaj dežele Kranjske.

Žalosten prizor, ki se nam tu razgrinja! V nobenem stroki narodnega gospodarstva na Kranjskem ne vidiš napredka, povsod le propad, v nekaterih celo v velikej meri!

O domačej trgovini, o domačej industriji na Kranjskem tako ne moremo veliko govoriti; kar je tu, ni v nikakej primeri s srečno lego dežele in bistrim duhom njenih prebivalcev. Razvoju teh strok narodno-gospodarstvenega življenja so deloma zapreke na poti, katere odstraniti ni v moči dežele.

Saj pa tudi pospeševanja manka in vsled te hibe trpi najbolj kranjska obrt; — tukaj bi dežela lahko pomagala, ako bi jej produtivna poraba njenih močij ne bila preprečena z družimi nameni.

Kako da je z gospodarstvenim zemljijo-odveznim posestvom, razjasnila je enketa, ki je lansko leto zborovala. Slabo je ž njim, slabše, kakor se more od dežele pričakovati, ki se kaj rada imenuje polje-

buki so tukaj skoro vsi na oblin, klobučki gospa pa so okrašeni s perjem ali cveticami. Je gizdalinstva grškega, italijanskega, francoskega, velikih trgovcev, poslaniških mogočnjakov, častnikov tujih ladij, poslaniških kočij, našarjenih ljudij vsacega naroda. Turki postajajo pred brivnicami, čudeči se voščenim glavam; Turkinje zjajo v steklene izloge kinaric; Evropejci se pogovarja glasno, smeje se in šali sredi ceste; Moslem čuti, da tu je kakor v tuji hiši, pa gre mimo manj kviške glave kakor v Štambulu. Najedenkrat mi reče prijatelj: „Obrni se, poglej Štambul!“ Res se je videl s tega kraja skozi azurni zastor grič serajski, sveta Modrost, minareti sultana Ahmeda — ves drugi svet kakor oni, v katerem sva stala. Na to mi dé: „Zdaj pa pogledi semkaj.“ Pogledam pa berem v neki izlogi: la dame aux camélias, madame Bovary, mademoiselle Giraud ma femme. — Tudi jaz se silno začudim tej nagli premembi in obstal sem nekoliko trenotkov misleč. Drugikrat pa jaz ustavim svojega tovariša, kazaje mu čudno kavarino: dolg, širok pa teman hodnik, kjer se je skozi na stežaje odprtlo okno videl v dajavi, skoro neizmerni, Skader od solnca razsvitljen.

(Dalje prih.)

delna dežela in kojo je narava z boljšimi sredstvi obdarila, kakor marsikatero drugo avstrijsko krovino.

Stanje te gospodarstvene stroke na Kranjskem znači najbolje okoliščina, da mora gospodarstveni zemljiščni posestnik blizu 45% svojega idealnega čistega dohodka za davke odrajetovati.

Tudi je zadolžen, grozno zadolžen. Dokaz temu, da je kranjska hranilnica za manjše hipotekarne dolžnike morala obresti na najmanjši znesek znižati in proti njegovemu čistemu dohodku bijeo uspešen boj nezgode po toči, nevihah, vodi, ognji in mrčesih.

Ali ni tu dolžnost domoljubu, posebno onemu, kojega je zaupanje njegovega vladarja ali someščanov na odločilno mesto postavilo, da vse svoje moči napne ter svojej domovini v sili tako na pomoč primiti?

Iz teh tal izvira, kakor rečeno, sproženi projekt.

Namen mu je, da javno breme v neproduktivnej stroki olajša.

Po tem projektu potisne se dosedanja 16% na deželna naklada na neposredni davek na 12%, nazaj, tedaj z jedno četrtnino, kar prouzročuje razbremenjenje sedanjega rodu v znesku gl. 1,131.375 do leta 1907.

To je efektivna prihranitev v bližu 21 letih, koje plodonosna uporaba plačevanje 12% ne deželne naklade skozi daljnih 7 let, t. j. do 1. 1914 tako olajšuje, da navadna (4%) na pridobitev na obrestih od nje davkoplačevalcu skoro omogočuje, da daljnih 7 obrokov iz obrestnega dobička pokrije, tako da se mora ta prihranitev za pravo pomnožitev narodnega blagostanja zmatrati, tudi ko bi bil finančni efekt predležečega projekta na videz za onim po deželnoodborskej sestavi.

Ta prihranitev bode dačno moč pomnožila, ter ne glede na vse druge gospodarstvene koristi, ki so v zvezi s prihranitvijo premoženja, tudi prouzročila, da se bode mogel dolg preje poravnati, even-tuelno, da se bode dal letni znesek dačne priklade znižati, to tem bolj, ako se bode tej okoliščini pri predrugačenji pogodbe z državo s tem zadostilo, da bode veljavna ostala določba, da ima tudi v prihodnje predrugačenje nakladnega letnega zneska odvisno biti od premenitve splošnih odločilnih dačnih postavkov, saj se gre vendar le za to, da se od leta do leta spravi skupaj letna potrebščina, ki se more pa pri naraščajoči dačni podlagi vsled pričakovanega narodnega blagostanja doseči tudi z nižjimi nakladnimi odstotki.

Kaj radi imenujejo Kranjsko pasivno deželo.

Ta trditev ni napačna v toliko, kolikor je morala dežela v istini državno pomoč za svoj zemljiščno-odvezni zaklad uporabiti. Tej okoliščini mora se pa tudi pripisovati strogost pogodbe iz l. 1876, ki ravno v tem obstoji, da se morajo dačne naklade v tolikoj visočini in tako dolgo časa jedino le za zemljiščno-odvezni zaklad uporabljati. Razpis večjih naklad za druge deželne namene je pri žalostnih gospodarstvenih razmerah dežele nemogoč, kajti ta je, kakor je že jedenkrat naglašeno, prišla v tem oziru do najskrajnejše meje svoje plačilne zmožnosti.

Ako hoče tedaj dežela priti v položaj, da bode produktivnim nalogom zadostovala, ki jo čakajo, ter davkoplačevalce okrepčala, računati more za sedaj le na oni znesek, ki si ga bode pri neproduktivnih izdajah prištedila.

Da samo jeden slučaj navedem, — koliko blagostanja bi izviralo iz Ljubljanskega močvirja, ko bi bilo jedenkrat posušeno!

(Daje prih.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 20. novembra

Predvčeraj je v budgetnem odseku **avstrijske delegacije** bil razgovor o vnanji politiki. Grof Kalnoky je prečital svoj ekspozitiv ogerskej delegaciji in se izjavil, da je pripravljen odgovarjati na vprašanja delegatov. Debata, ki se je na to začela v zbornici, ni bila posebno zanimiva. Vsi govorniki bili so v tem jedini, da se mora ohraniti mir, dokler se to strinja z interesu države. Desnica in levica je odobravala Kalnoky-jevo politiko. Čeh Matuš se je izjavil, da želi avtonomni razvoj bairiških dežel in narodov. Odobrava politiko grofa Kalnokya, ki je ustavil srbsko-bolgarsko vojno in pridobil simpatije Srbov in Bolgarov. Hausner se je izjavil, da odobrava zbljanje z Anglijo, ki se je vedno potegovala za konstitucionalne svobodščine. Kalnoky je hvalil Bolgare, ki so pokazali, da so sposobni osnovati redno državo, da ljubijo samostoj-

nost in red, da so vstrajni in pridni in so si zategadelj pridobili simpatije. Nemško-avstrijska zveza se ni nič premenila, od kar je on minister. Dr. Rieger se je izrekel, da ni res, da bi se bil izjavil proti kakemu žurnalistu, da odobrava Kaulbarsovo postopanje. Čehi simpatizirajo z Bolgari in z vsemi narodom, ki se potegujo za samostojnost. Rusija ne postopa modro, napravila si bode drugo Poljsko. Rieger izreka zaupanje Kalnokiju. Več levičarskih govornikov je pa nesramno napadalo Rusijo. — Včeraj se je odsek posvetoval o okupacijskem kreditu. Minister Kallay se je izjavil, da so sedaj bosenki preostanki porabljalci za investicije in se ni še mogel začeti povračati okupacijski kredit iz deželnih dohodkov. Ta kredit bode se pa polagoma izplačal. Potem se je odsek razgovarjal o grajenju novih železnic v Bosni in Hercegovini, o davkih v teh deželah. Tudi vprašanje se je omenilo, če bi ne kazalo za Bosno osnovati kak narodni zastop, sicer so se pa izražale samo želite, a se ni nič določenega sklenilo.

Češki vodja dr. Rieger se je izjavil proti Budapeštanskemu dopisniku „N. Fr. Pr.“ da njegove simpatije veljajo vsem Slovanom, Bolgarom ravno tako, kakor Poljakom in Rusom. Čehi nemajo pa nobenega uzroka črtiti Ruse, kakor Poljaki, katere pritiska Rusija. Izmišljena je pa trditev nekega časnikarskega dopisnika, da bi se bil on izjavil proti njemu, da Čehi zmatrajo Ruse za naravno podporo v bodočnosti. Balkansko vprašanje se pa ne bode rešili niti s simpatijami, niti z antipatijami. Meja med russkimi in avstrijskimi koristmi se bode določila na Balkanu, toda je še težava določiti, kako daleč sezajo avstrijski interesi. V nevarno vojno s severnim sosedom se pa Avstrija ne sme drugače spuščati, kakor če bodo njeni vitalni interesi v nevarnosti. Praktičen mož ne začenja pravde za pet goldinarjev, če ve, da bi imel mnogo več stroškov. Avstrija bi ničesar ne pridobila, ako zmaga Rusija, v nasprotнем slučaju bi pa prišla v veliko nevarnost. Nesramno je pa, da mu podstika nek poljski žurnalist, da bi se on vesilil russkih zmaga. O bolgarskem vprašanju se je izjavil Rieger, da bode regentstvo moralno odjenjati Rusiji, ker je slabše. Tudi se on ni čudil, da russki Poljaki simpatizirajo z Avstrijo, kajti Poljakom se nikjer bolje ne godi, kakor v Avstriji.

Vnanje države.

Vse velevlasti želé, da se kmalu reši **bolgarsko** vprašanje. Zategadelj ne ugovarjajo kandidaturi kneza mingrelskega za bolgarski prestol. „Grazdanin“ namreč pozitivno trdi, da so se vse vlasti izrekle, da so zadovoljne z russkim kandidatom. Po nekem drugem poročilu je pa samo Avstrija izrekla proti tej kandidaturi pomisleke. — General Kaulbars je že izročil zastopstvo russkih zadev nemškemu generalnemu konzulu in poslovil se od zastopnikov drugih držav. Bolgarska vlada je že pet dni poprij, nego je naznani, vedela, da misli Kaulbars odpotovati. Kako se bode sedaj reševalo bolgarsko vprašanje, se ne ve. Od več strani se že poroča, da se morda sklice konferenca. Mej velevlastmi se o tem že vrše zaupna pogajanja, a nobena vlast še ni konference oficijalno predlagala.

V kratkem bomo izvedeli, kako **italijanska** vlada sodi o bolgarskem vprašanju. Poslanec Sangiuliano je v zbornici interpeloval vlado o orientiskem vprašanju. Minister vnanjih zadev Robilant bode v odgovoru na interpelacijo imel tudi priliko pojasniti, če je res Italija pripravljena podpirati Avstrijo proti Rusiji, ali so pa to samo madjarske želje.

Povedali smo že, da se je **grška** vlada branila, da bi predložila zbornici korespondencijo o praski na meji za blokade. O tem prodlogu se ni glasovalo, ker je opozicija ostavila dvoranu, ter zbornica ni bila sklepna. Ker je vlada videla, da bi propala, ko bi prišlo do glasovanja, je razpustila zbornico in razpisala nove volitve v 16. dan januarja.

Rusko vojno ministerstvo je preskrbelo ruski prevod dela nemškega generalnega štaba o nemško-francoski vojni in ga sedaj razdeljuje med čestnike generalnega štaba.

Predvčeraj so se sešli **španjski** kortes. Sedanje obeta biti jako burno. Vladna stranka se je razkrojila v dva dela. Velik del vladne stranke, med njimi general Salamanca, Vega de Amijo in vojvoda Tetuan, ni zadovoljen, da so se pomilostili prouzročitelji poslednje ustaje. Ti bodo nasprotovali sedanjim vladam in mogoče je, da se bode vsled tega moralno nekoliko premeniti ministerstvo.

Dopisi.

Iz Puija 18. novembra, [Izv. dop.] Gospodje volilci notranjski menda nam ne bodo šeli v zlo, ako tudi mi jedno rečemo v očigled državn ožborski volitvi. Izjavljamo svečano, da nam nikakor ni na mislih, da bi hoteli gospodom volilcem naukov dajati, ker vemo, da jih Notranjci ne potrebujejo. Njih razsodnost, njih rodoljubje in nezavisno mišljenje so nam porok, da bodo krenili prav pot. Kar čemo reči, to je naše subjektivno mišljenje; prepričani pa smo, da to mišljenje je lastno veliki večini vseh onih, ki osobno poznajo gospoda

kandidata, ki se je v nedeljo predstavljal volilcem v Logatci.

Mi rečemo kar naravnost: Še nikdar nesmo pozdravljali kake kandidature s takim življenjem in srčnim zadovoljstvom, kakor to; Notranjska bo dobila, ako Bog da, poslanca, ki bo možato in sprētno zastopal volilce svoje; slovenska naša domovina neustrašljivega branitelja in zagovornika, slovenski poslanci ljubeznivega in trudoljubivega kolega. Mi gospoda dr. Ferjančiča poznamo že izza mladih nog in na to poznanje opira se trditev naša. Prepričani smo, da se nam ne bo oporekalod od nobene stranij, ako rečemo, da se le redko v življenji srečavajo tako simpatične prikazni, kakor je Ferjančič. Elegantna vnanjost, ki imponeje, kjer koli se prikaže, ljubezniva skromnost, ki se prikopi vsakemu, s komer koli pride v dotiku; govorniški talent, ki prepriča in o katerem človek ve, da mu prihajajo besede od srca in da najdejo svojo pot v srca; kot zlato čisti značaj; neupogljiv pogum, če je treba braniti pravico; kipeče rodoljubje, ki se jeklene drži svete devize: „sveto služimo svetej domovini!“ — vidite Notranjci, to so kardinalna svojstva moža, ki se Vam ponuja za zastopnika. Uverjeni smete biti, da v sposobnejše in čistejše roke ne morete položiti notranjskega mandata; iz teh rok vrnili se Vam bo mandat o svetu čist in neomadeževan.

C—t—č.

Iz Rudolfovega 19. novembra. [Izv. dop.] Dolgoletna želja naše Dolenjske se je včeraj izpolnila. Otvorila se je deželna gospodarska šola v Grmu. Ob 9. uri dopoludne bila je slovensa sv. maša v farni cerkvi sv. Mihaela, pri kateri so bili navzoči poleg zastopnika deželnega odbora gosp. dr. Vošnjaka mnogi gospodje in veliko kmetskega ljudstva, kakor tudi šolska mladež. Po maši ogledali smo si na novozidanu dekliško šolo, veliko poslopje tik cerkve, katero so dale zidati šolske sestre. Tu je zdaj dvorazredna dekliška šola in spravljeno je v hiši tudi nekaj gluhenemih deklic, katere poučuje šolska sestra, izurjena v takem potku na zavodu za gluheneme v Gorici. Potem smo šli na bližnji Grm, kjer je gospod župnik Šentmihelski pri uhodu blagoslovil poslopje in šolo. V šolski dvorani zbrali so se učenci in kar je bilo gostov gospodskega in kmetskega stanu, gg. prošt Urh, župan dr. Poznik, veleposestnik Pštros, gimnazijski ravnatelj Senekovič, več gospodov duhovnikov itd. Gosp. dr. Vošnjak poprime besedo in v slavnostnem govoru razvije pomen in važnost nove šole, katera ima izrejati dobre gospodarje, pa ob jednem po svojem lastnem izglednem gospodarstvu vzbujati v posnemo dolenske kmetovalce. Predstavlja šolskega vodjo R. Dolenca, poudarjajoč njegovo teoretično in praktično izurjenost v vseh strokah kmetskega gospodarstva, utrjeno v trinajstletnem uspešnem delovanju na Slapski šoli. Učence opominja k marljivosti in spodobnemu obnašanju. Novi šolski zavod priporoča v podporo č. duhovščini, veleposestnikom, kmetovalcem in sploh vsem, katerim je mari za povzdigo blagostanja na Dolenjskem. Konča svoj govor, ki je vsem v srce segal, s trikratnim živio cesarju, ki je iz ust vseh navdušeno zadonel po dvorani. G. dr. Poznik zahvaljuje se deželnemu odboru za otvoritev šole. Potem ogledovali smo si poslopje, katero bo treba še temeljito popravljati, predno bode pripravno za stanovanje. Zemljišča se razprostirajo okoli gradu, lepo arondirana, obsezoča 65 oral večinoma dobrega humognega sveta. Na jednem kraji videli smo že priceto delo, prekopavanje grmičje parcele, kjer se bodo že zdaj nasejale sadne pečke. Na drugem kraji izkopavajo se ničvredna murbina d'evesa, da bodo prostor naredila visokodeblatim jablanam in hruškam.

Ob 9. zvečer bil je prirejen slavnostni banket v Rudolfovem. V visoki in prostorni dvorani „Narodnega doma“ zbralo se je ob določenem času nad 60 gospodov iz mesta in okolice, dostojanstveniki vseh uradov z mnogimi gospodi uradniki, gospod gimnazijski ravnatelj in več gospodov profesorjev, meščanstvo, doktorji, veleposestniki, duhovniki itd. Prva napitnica iz ust g. dr. Poznika glasila se je cesarju in našla navdušen odmev. Zanj nazdravil je g. posestnik Dejak kranjskemu deželnemu zboru in odboru, veleposestnik Pštros v českem jeziku navzočnim zastopnikom deželnega zobra. Dr. Vošnjak spominjal se je poljedeljskega ministra g. grofa Falkenhayna. G. deželní poslanec,

Dalje v prilogi.

svetnik De v nazdravil je deželnemu predsedniku g. baronu Winklerju. Sledile so potem še mnoge načitnice, dokler neso se gostje proti polunoči začeli razhajati. V telegramih so pozdravljali otvorjenje šole državna poslanca Pfeifer in Šuklje, deželni poslanec dr. Papež, Trebanjci, Črnomaljci in drugi.

Včerajšnji dan ostane znamenit v zgodovini dolenski. Z otvorjenjem gospodarske šole v Grmu prične se nova doba umnega kmetovalstva. Bog daj, da se kedaj izpolni še druga, ne menj vroča želja naše dolenske strani, da stopimo po želesnicu v ožjo zvezo z ostalim svetom.

Iz Krop 19. novembra. [Izv. dop.] Veselica, katero je osnoval odbor podružnice sv. Cirila in Metoda za Krop, Kamnigorico in Dobravo dne 14. t. m. pri g. Klinarji v Kropi, se je za naše razmere nepričakovano dobro obnesla. Akoravno je bila ustoppina le po 10 kr. za osobo, da so mogli tudi delavci udeležiti se, imeli smo nad 21 gld. ustoppine, drugih dohodkov pa je bilo nad 12 gld., vsega vklj. kolikor je meni znano, 33 gld. 68 kr. Po odbitih stroških bo ostalo za blagodejni namen družbe sv. Cirila in Metoda še kakih 27 gld. Ta družba šteje tukaj udov: 4 ustanovnike, 38 letnikov in 10 podpornikov. Odposla pa je naša podružnica glavnem blagajni v Ljubljano 29. junija t. l. že 72 gld. 75 kr., tedaj z veseličnimi dohodki in kar je še v blagajni nad 100 gld. v polu leta svojega obstanka. Nekaj je že tudi to; in vendar jih še poznam, katere razčiliš, ako jih nemaš za načnjake — pa vendar neso udje te prekoristne družbe! — Iz ozira na Krop in specifično njene razmere, je dohodek veselični gotovo znaten, pa bi bil še večji, da smo smeli imeti tombolo; tako smo pa le po dražbi prodali darove in nakupljene dobitke. Kdo bo pa tudi prosjačil pri ministerstvu, plačeval koleke in 10% pristojbine in imel še druge finančne sitnosti zaradi male zabavne tombole? In kdo ve, bi bi bila naposled dovoljena ali ne? No, kljubu temu smo se dobro imeli. Pred začetkom veselice nastopil je blagajnik podružnici, učitelj gospod Marko Kovšec, pozdravil navzočne v imenu bolnega načelnika in odbora ter zaklical trikrat „živio“ presvetemu cesarju, kar je vzbudilo pri vseh navzočih navdušen odmev, ki ni potibnil, dokler neso zapeli naši vrlji pevci cesarsko pesen. Slavnosten govor o namenu družbe sv. Cirila in Metoda je govorila poštna odpravitev ljica gospodičina Jerica Jelenc. Ko je sklenila z Gregoričevimi besedami:

„Le vstani, vborni narod moj,
Do danes v prah teptan,
Pepelni dan ni dan več tvoj,
Tvoj je — vstajenja dan!“

ni bilo ploskanja ni konca ni kraja, da se je morala še jedenkrat na odru prikazati. Potem je sledil zbor: „Pozdravljam te, gorenjska stran“ in čveterospev: „Slovo od lastovke“. Četrta točka je bila deklamacija: „Blagovestnikom“. Kdor samo bere ta prekrasni proizvod Gregoričeve modrice, mora biti ginen, spominajoč se naše otočne zgodovine, celo tam, kjer je človek vajen iskati le miru, zavetja, tolažbe, spominajoč se nepresežnih zaslug naših blagovestnikov in Slovanov dolžne neomejene hvaljnosti; — ali kdor je slišal ta večer z odra našo izvrstno deklamovalko, ta razume naudušenost občinstva. Kako ti je poslušalo besede, sledilo za vsakim nje gibom, za vsakim pogledom proti podobi sv. Cirila in Metoda! Da so tudi njo nazaj na oder klicali, dej od vseh strani čestitali, se razume samo ob sebi. Za deklamacijo je sledil zbor s tenor in bariton-solo „Domovini“ in čveterospev: „Tičica gozina“. Kot zadnji deklamator nastopil je g. Jekavec, učitelj iz Kamnigorice. Izbral si je „Pevčev kletev“, ter deklamoval s takim občutkom, da je vse očaral. Za njim se je zopet oglasil pevski zbor: „Popotovanje naše veselje“. Petje pri tej veselici je oskrbovala izvrstno izvezbana družba „Odmev“ pod vodstvom svojega načelnika in pevovodje g. Marke Kovšec. Poznavalci petja vedo, da na vsporedu neso bile lahne kompozicije, in vendar so jih tako izvrstno izvajali. Splošno je bilo priznanje, da se malokdaj sliši tako izborni petje. Družba „Odmev“, to so vam mladi ljudje, ki po dnevnu težko delajo, v prostih urah na večer pa se zbirajo, da se vadijo v petji, prijateljski razgovarjajo ali kaj bero. In kadar je treba pokazati svoje znanje, žrtvati svoje moči in celo — denar v naroden namen, kakor ta večer, takrat so vam vsi na razpolaganje. Gotovo lep vzgled drugim! Po vsporedu je bila dražba za tombolo namenjenih stvarij, improvizacija „Vojak iz

Bosne“, katero je prednašal g. Cuderman iz Kranja in vzbujal občno veselost, da ni bilo smeha ni konca ni kraja; za tem je sledila prosta zabava. Brzonoga mladina je plesala, drugi pa smo poslušali naše vrle „Odmevaše“ pri dobrni kapljici. Zadnji gostje so odbajali zjutraj ob šestih. Naposled se moram zahvaliti vsem dobrotnikom, ki so pri pomogli k uspehu tega nepozabljivega večera in sicer: „Odmevašem“ za izvrstno petje, in drugim sotrudnikom, preč. g. župniku Lovru Berniku v Kamnigorici, načelniku poddržnice, in namestniku preč. g. beneficijatu Berlicu, blag. gospodčini učiteljici Franji Zmitek v Kropi in blg. gospoj M. Čemažar v Ljubljani za darovane dragocene dobitke; posebna zahvala pa tudi gospodu Valentinu Klinarju, župniku v Kropi, ki nam je prepustil svoje obširne prostore in imel sicer še veliko stroškov in posla zarad priprav za veselico. Bog jih živi! K.

Domače stvari.

— (Deželni zbor štajerski) začne svoje zborovanje dne 10. decembra in bode do Božiča vkupe. Razen proračuna za 1887 ima rešiti tudi zadevo deželnega muzeja in več vladnih predlog

— (Imenovanje.) G. dr. Rauch, rudniški zdravnik v Idriji, imenovan je rudniškim nadzdravnikom.

— (Umrta) je včeraj zvečer ob 6. uri gospa Josipina Persoglia, deželnega predsednika g. barona Winklerja tašča. Pogreb bode jutri ob 2. uri popoludne.

— (Zelenčevega spomenika onesnaženje) vzbudilo je zopet regljanje po nemških ljudih. To smo že naprej znali in dobro vedeli, da bodo iz tega pomilovanja vrednega čina skušali kovati kapital. Zanimiva pa je nespretnost, s katero „Tagespost“ o tem piše. Pravi namreč, da o zlo dejcih ni sluga ne puha, a da vse take preiskave kažejo delovanje „slovenischer Partei-und Gesinnungs-genosse“ Krasna logika! Ne ve se kdo je to storil, in vendar se ve, da so to storili Slovenci! Z isto logiko bi se lahko trdilo, da so to Nemci sami storili, da imajo potem zopet priliko grditi naše mesto. V resnici čuli smo še od več strani, da utegnejo Nemci imeti svojo roko vmes, kajti sicer se za Zelenčev spomenik živ krst ne briga.

— (Zahvalno priznalno pismo) c. kr. deželne vlade prečital je včeraj v imendan presvetle cesarice gimnazijski g. ravnatelj v prisotnosti vseh gimnazijskih profesorjev in dijakov Josipu Karlo vščeku, ker je, kakor je že bilo povedano v našem listu, 5 letnej deklici rešil življenje, s tem, da je pogasil obleko, ki je že gorela.

— (Dvajsetletnica Dunajskega slovanskega „Sokola“) praznovala se bode spomladni leta 1887.

— (Iz Kranja:) Schulferein pričel je že tudi delovati v Kranji, akoravno le na skrivnem. Neke ubožane obitelji hčerka otvorila je s pričetkom šolskega leta v Kranji otročji vrt, seveda z nemškim učnim jezikom. Ker je Slovenec mehka duša, pošljajo tudi narodnjaki otroke v ta vrt in sicer iz usmiljenja, češ, tako ji na lep način kaj v Boga ime damo. Obitelj te šolske vrtnarice odlikovala se je že od nekdaj z zabavljanjem na vse, kar je slovenskega, in po pregovoru: Kar mačka rodi, rado miši lovi, tudi hčerka — vrtnarica le nemškutari in dobiva za to od Schulvereina letne podpore 150 gld. Torej pozor narodnjaki v Kranji in varujte čast Kranjskega mesta, ki sluje po deželi za najbolj slovensko mesto, drugače dobite še „Ortsgruppe“. V Tržiči otvori svakinja Linhartova s pomočjo Schulvereina tudi otroški vrt.

— (Nezgoda na železnici.) Dunajski brzovlak trčil je pretekli četrtek v Divači v dva prazna vagona, katera je precej poškodoval. Brzovlak, ki ni bil prav nič poškodovan, imel je zaradi tega dve uri 35 minut zamude. Pričela se je preiskava, kdo je to nezgodo zagrešil.

— (Vabilo) k občnemu zboru „katoliškega podpornega društva“ v Celji, ki bode v nedeljo dne 21. novembra t. l. ob 3. uri popoludne v gostilni „pri Slonu“. K obilni udeležbi vabi vse častite ude in društvene prijatelje odbor.

— (Iz Litije) se nam piše, da imajo ondi sedaj najsvetjejše kumare in dinje, da je vse polno poljskih cvetic. Gosp. dopisnik poslal je celo popolnem dozorelega graha, ki ima ob jednem cvetje na steblu, strok fižola, rudečo retkvico itd.

— (Mej Vrhniko in Planino) pričelo se je letos tehniško preiskavanje podzemeljskih oltin

in vodovodov, da se napravi črtež, kako bi se dala osušiti loška, cerkniška in planinska dolina, oziroma preprečiti povodnji. Delo, katero vodi inženér V. Putik, se bode prihodnje leto nadaljevalo. O teh prezanimivih podzemeljskih preiskavah obljudljen nam je obširen popis.

— (Nova knjiga) izšla je ravnokar pod naslovom: Izidor, pobožni kmet. Bukvice ljubim kmetom na korist. Iz nemškega preložil L. Dolinar. Drugi popravljeni natis. V Ljubljani. Natisnili in založili J. Blasnikovi nasledniki. 1887 81 str. Cena 25 kr.

— (Duhovske spremembe v Ljubljanski škofiji.) G. Jan. Dolinar je bil 6. oktobra investiran na duhovnijo Rako. G. Jan. Smrekar, mestni kaplan v Kočevji, je postal katehet na deških mestnih ljudskih šolah v Ljubljani. Premeščeni so gg.: Fr. Demšar iz Toplice v Mirno peč; Josip Novak z Rake v Toplice; Mih. Trček iz Starega trga pri Poljanah v Šmarje, Ign. Fertin iz Prečine v Stari trgu; Avg. Šinkovec iz Mirne peči v Prečino; Sim. Ažman iz Šmarje v Vipavo; Anton Verbaš iz Leskovca v Cerklije; Andr. Kalan iz Cerklije v predmestje Trnovo v Ljubljano. Č. g. Jan Kramar, župnik v Breznici, je 27. oktobra umel, in ta duhovnija je 30. oktobra razpisana.

— (Razpisana) je učiteljski službi na jednorazrednici na Čateži. Placa 400 gld., službeni doklada 30 gld. prošnje do 3. decembra t. l.

P. n. notranjski volilci!

Shoda v Postojini se ne morem udeležiti. Ker je komaj leto minulo, kar sem se predstavljal skoraj da vsem notranjskim veljakom in kot kandidat za državni zbor razglasil svoj program, menim, da vsaj meni ni neobhodno potrebno, da bi se Vam zopet predstavljal. Gotovo ste prepričani, da se tekmoj jednega leta nesem izpremenil, ampak ostal taisti, ki sem bil v veselih časih, ko smo se Notranjci prvi probudili in našem rojakom vzgledni postali, in bil tudi v budih časih, ko nas je bilo na prste sešeti, kar se nas ni udalo.

Veljaki, ki se lansko leto neso uklonili nenačrnemu silnemu pritisku bodo gotovo tudi letos zame glasovali in branili, da bi se ne segalo po novincih.

Bodite prepričani moje udanosti do naše reči in do Vas in volite me!

Dr. Dolenc,
c. kr. pristav, deželni poslanec in
posestnik na Notranjskem.

Telegami „Slovenskemu Narodu“:

London 20. novembra. Govorica, da je Angleška na rusko vprašanje glede kandidature kneza mingrelskega zanikavno odgovorila, je neistinita. Angleška se strinja z vsemi inseresovanimi vlastmi glede konečne rešitve, ki bi ugajala bolgarskega naroda svoboščini. Pričakujejo se izjave od bolgarske strani o kandidaturi kneza mingrelskega.

Peterburg 20. novembra. „Praviteljski vestnik“ objavlja „communiqué“, po katerem ima Kaulbars zaradi dogodka v Plovdivu danes zjutraj Sofijo ostaviti. Vsi russki konzuli v Bolgariji in v Vzhodni Rumeliji so dobili ukaz, da tudi odpotujejo.

Beligrad 19. novembra. Železniška proga Smederovo-Velikaplana se dne 21. novembra slovesno otvori.

Washington 19. novembra. Zjednjih držav vlada imenovala je gospoda Jonasa ameriškim konzulom v Pragi. Avstrijska vlada umaknila svoje ugovore proti temu imenovanju.

Poslano.

Neusteин-ove posladkorjene kričisteče pile svete Elizabete, (817—4) skušeno in od znamenitih zdravnikov priporočano sredstvo proti zabasanju. — 1 škatljica à 15 pil 15 kr. 1 zavoj = 120 pil 1 gld. a. v. — **Pred ponarejanjem se jako svari.** — Pristne so samo, če ima vsaka škatljica rudeče tiskano našo protokolovano varstveno znamko „Sveti Leopold“ in našo firmo lekarna „pri sv. Leopoldu“, Dunaj, mesto, Ecke der Spiegel- und Planckengasse. — Dobivajo se v lekarni G. Piccoli.

Poslano.

Kdor hoče imeti zdrave in lepe zobe, mora jih slednji dan čistiti s preskušenimi zobnimi sredstvi. Zato so najboljša pristna

Anatherin zobna voda, zobna pasta in zobni prašek

dr. J. G. POPP-a, (159—4)
c. kr. dvor. zdravnika za zobe, Dunaj, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarjih J. Swoboda, V. Mayr. U. pl. Trnkoczy, E. Birschitz, G. Piccoli; dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Ed. Mahr, P. Lassnik, bratje Krisper.

Listnica uredništva: Okraj litijski: Nam bodo ugašalo. — Gosp. dr. S.: Ne moremo, ker bi bila konfiskacija gotova.

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
19. nov.	7. zjutraj	734.45 mm.	4.4° C	sl. vzh. obl.		
	2. pop.	735.28 mm.	7.4° C	sl. svz. d. jas.		0.00 mm.
	9. zvečer	737.08 mm.	1.6° C	sl. zah. jas.		

Srednja temperatura 4.5°, za 1.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 20. novembra t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	83	gld. 70	kr.
Srebrna renta	8	" 70	
Zlata renta	114	" 45	
5% marenca renta	101	" 10	
Akcije narodne banke	871	" —	
Kreditne akcije	287	" 60	
London	125	" 65	
Srebro	—		
Napol.	9	93 1/2	
C. kr. cekini	5	94	
Nemške marke	61	60	
4% državne srečke iz l. 1854	250	gld. 132	
Državne srečke iz l. 1864	100	gld. 171	50
Ogrska zlata renta 4%	103	" 60	
Ogrska papirna renta 5%	93	" 20	
5% štajerske zemljišče, odvez. oblig.	105	" 50	
Dunava reg. srečke 5%	100	gld. 118	75
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	124	" —	
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	—		
Prior. oblig. Ferdinandove sev. žele. ce	99	" 30	
Kreditne srečke	100	gld. 178	50
Rudolfove srečke	10	" 19	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	" 114	75
Trammway-društ velj. 170 gld n. v	215	" 25	

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigotržnicah knjiga:

Kurzgefasste

Geschichte Krains

mit besonderer Rücksicht auf Cultur-Entwicklung.

von

August Dimitz.

10 pôl v 8°.

Cena mehko vezani knjigi je 80 kr., elegantno v zlatem obrezku vezani stane I gld. 50 kr.

Čislani gospod pisatelj podaja nam v omenjeni knjigi pregledno in skupno, nisč vabnega preizvajajoča, objektivno podobo povestnice naše dobe domovine, kojo bode vsak domoljub gotovo kot dobro dobre in s veseljem marljivo prebiral.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg
knjigotržnica
v Ljubljani na Kongresnem trgu.

St. 19.065.

(847-2)

Razglas.

Da se zagotovi hrana in priprega odgoncev pri odgonski postaji v Ljubljani za dobo od 1. januvarja do konca meseca decembra 1887. leta se bode v četrtek **dne 25. novembra t. l.** dopoludne od 10.—12. ure pri tukajšnjem uradu vršila minuendo-licitacija.

Tisti, kateri hočejo hrano in priprego za odgonec prevzeti, vabijo se s pristavkom, da mora vsak, ki se bode udeležil licitacije, 50 goldinarjev kavcijs položiti.

Mestni magistrat Ljubljanski,
kot odgonska postaja,
dne 11. novembra 1886. leta.

Na prodaj

je v Rudolfovem (Novem mestu) na najugodnejšem kraju ležeča

prostorna hiša,

pripravna za vsako trgovino ali obrt, z devetimi sobami, prodajalnico, hlevom, petimi kleti, prostornim dvoriščem, vrtom itd., potem tik mesta na okrajni cesti ležeč pod z velikim vrtom (posebno pripraven za izvršitev kake stavbe), shramba za vozove z njivo vred, tudi za stavbeno zemljišče uporabiti, več njiv itd., vse pod katastralno občino Novomeško spadajoče in jedno uro od Novega mesta oddaljeno

posestvo

s hišo in drugimi gospodarskimi poslopji vred. — Kaj več pove iz prijaznosti opravnosti „Slovenskega Naroda“.

(861-1)

Čiščenje in zboljšanje vina.

Najboljše in izkušenejše sredstvo za to je pristna franceska.

GALERTA (Osteocolle saus odeur pour clarifier).

Iznenadno ugoden uspeh se jamči. — Dobiva se pri

A. Hartmann-u

v Ljubljani, Tavčarjeva palača, Dunajska cesta. Navod, kako se rabi, zastonj.

(840-3)

Oglas.

Oskrbništvo posestva Jurovo dá dne 9. decembra ob 10. uri dopoludne v Jurovem blizu Metlike v najem na tri leta, to je od 1. aprila 1887 do konca marca 1890

gostilnico v Brodu

blizu kopališkega mostu, pol ure od Metlike s pravico za točenje vina in pripadajočim zemljiščem tistem, kdor največ oblubi.

Kateri žele vzeti v najem, naj pridejo ta dan v uradno pisarno.

(853-1)

V zalogi klobukov

ANTON KREJČI,

na Kongresnem trgu, na voglu Gledaliških ulic,
se dobē najfajnejši in najnovajši

klobuki

za gospode in dečke, kakor tudi

civilne in vojaške kape

v bogati izberi in po nizkih cenah.

(199-37)

Prodaja dreves.

Dne 28. novembra popoludne ob 3. uri prodajo se bode na javni dražbi pri županstvu v Borovnici (Franzdorf) iz lastnega gozda podpisane

200 jelkovih dreves.

Debelost od 45 cm. višji, merjeno v prsni visokosti — Natančnejši pogoj zvede se lahko pri posestniku gozda.

Na Vrhniku 20. novembra 1886.

(859-1)

Jos. Lenarčič.

Presenečenje za dame!

Več tisoč komadov (791-5)

OGRINJAL

za jesen in zimo

iz najfinje Berolinske volne z resami, popolnih, v vseh možnih modnih barvah, kakor: sivi, modri, ručeci, rjavci, črni, beli, škotski in turški itd., proda se, da se izprazni prostor

le po gld. 1.10

komaj in jih razposilja proti poštnemu povzetju

WAARENHAUS „zur Monarchie“, Wien, III., Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

NB. Če se več ogrinjal hkrati naroči, pride na jednega le malo kraljarjev poštine.

Izjava o dr. Frideriku Lengiel-a brezovem balzamu.

Racijonalno izbrane snovi tega lepotila so za lepo polt nepresegljive dobre in upravlja. Da se hitro zgledi koža po prestarih kožah, zato je ta balzam pravi unikum.

(738-2)

Med. Dr. Raspi,

vseudilični prokurator.

Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trnkočevi, lekarji; na Dunaju pri Ph. Neustein-u, mesto, Piankeng.

Nizozemsko-ameriško parniško društvo.

Koncessjonirano od c. kr. austrijske vlade.

DIREKTNA vožnja vsak teden s poštnim parnikom I. razreda.

ROTTERDAM-AMSTERDAM-NEW-YORK

Odhod v soboto. **NASM** nižje cene.

Najhitrejša vožnja.

Izvrstna hrana.

I. II. in III. razred z vso potrebnou opravo na ladji.

Kaj več o prevažanju osob in blaga pove ravnateljstvo v Rotterdamu in nizozemsko-ameriško parniško društvo, 9, Kolowratring na Dunaju.

(716-39)

Hranilnična objava.

Podpisano ravnateljstvo naznanja, da je občni zbor hranilničnega društva dne 15. t. m. sklenil sklenil

obresti za hipotekarna posojila

znižati s 5% na 4 1/2%

od 1. januvarja 1887 dalje.

Ravnateljstvo kranjske hranilnice,

v Ljubljani, dne 17. novembra 1887.

(8-8)

Dobro ohranjen (8-2-2)

Phaethon-koleselj (zaprt)

prodaja se po ceni: Igrške ulice h. št. 8.

Izvrstno pivo v steklenicah

priporoča (330-29)

pivovarna Janeza Perlesa
v Ljubljani, Slonove ulice.

Trgovsk pomočnik,

izurjen v trgovini z mešanim blagom, in

učenec,

najmanj 14 let star, oba z dobrimi spricami in obeh deželnih jezikov zmožna, se takoj vsprejmeta. (857—2)

Ponudno vsprejema Oton Wölfling, Bled.

Marijinceljske kapljice za želodec,

MARIA-ZELLER TROPFEN
NUR ECHT BEI APOTHEKER TRNKOCZY LAIBACH 1 STÜCK 20.

Svarilo! Še jedenkrat nam je omeniti, da so te kapljice izpostavljene velikemu ponarejanju. Mnogo ljudij je, ki neso veči v pripravljanju teh kapljic in pod imenom „Marijinceljske kapljice“ razpečavajo slednje kot ponarejene kapljice meji nevednim ljudstvom, da le morejo napraviti kako kupčijo. Te kapljice zaradi svoje brezvsepnosti niso prave „Marijinceljske kapljice za želodec“, ampak le grenka voda. Kdor torej želi pravil Marijinceljskih kapljic za želodec, pazi naj pri kupovanju vedno na gorenjo podobo Mater Božje, ki je za varnostno marko postavno zajamčena in mora biti na vsaki stekleničici. Prodaja (685—7)

„LEKARNA TRNKOCZY“
zraven rotovža v Ljubljani.

Razpošilja se vsak dan po pošti. Steklenica z rabilnim navodom velja 20 kr., tucat 2 gld., 5 tucatov le 8 gld.

Fin med v satovji
a kilo 60 kr.
dobiva se pri (680—19)

OROSLAVU DOLENCU,
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 10.
Pošilja se tudi po pošti od 1 kile naprej proti povzetji ali predplačilu.

CACAO in ČOKOLADA

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

ki sta pri prvej Dunajskej razstavi kuhinjske umetnosti bili odlikovani z najvišjo odliko, častnim diplomom, sta pristni samo, če imata našo uradno registrovano varstveno znamko in firmo. (856—1)

Dobiva se pri vseh boljših trgovcih in prodajalcih delikates, v Ljubljani pri g. Petru Lassnik-u.

Razpošilja se v provincije proti poštnemu povzetju.
VICTOR SCHMIDT & SÖHNE,
c. kr. dež. opr. tovarnarji. Tovarna in centr. razpošiljalnica Dunaj, IV., Allegasse Nr. 48 (poleg juž. kolodvora).

Oznanilo.

Ker mi v tesni prodajalnici v Židovskih ulicah ni mogoče slavnih gospodov povsem ustreziati, prevzela sem k praznikom prostorno prodajalnico

v novi hiši tik „kazine“, (Šelenburgove ulice).

Najujudnejše vabim slavno občinstvo za obilni obisk.

(860—1) Marija Drenik.

Varstvo proti koleri

nudi notranja po abu iz južnoširskih najboljših namiznih vin destilovanega, pristnega

konjaka,

ki se destiluje pod mojim osobnim nadzorstvom. Konjak ni skriveno sredstvo, ne lek, ampak univerzalno domače zdravilo, ki ne bi smelo manjkati pri nobenem rodbini. Vnajde gotovo po maga, če se utre, pri revmatizmu, protinu bolezni v glavi in zobe, izpadanjem las, plešavosti, trganji po udih, ohromenju, sploh pri vsakem poškodovanju na telesu. zategadej ga zdravnik mnogostansko priporočajo. Cena steklenici z navodilom, kako rabiti, 50 kr.

Razpošilja v obloženi kakovosti
graščinska žganjaria in tovarna
Benedikta Hertl-a, (839—2)

v Konjicah na Spodnje Štajerskem.

Dobro drozenko vedno kupim in sode za 4 litre v dobrem stanju za 70 kr. nazaj vzamem.

EMILE STORCH V BRNU,

Moravsko, Dominikanske ulice št. 42,

(284—16)

pošilja proti poštnemu povzetju, dokler se ne izprazne zalog, sledče blago mnogo ceneje, kakor stane izdelovanje.

Velika množina suknih ostankov!
3 1/4 metra dolgi, po najlepših uzorecih,
za celo moško obleko.
1 ostanek gld. 3.75.

Vsak neugajajoči ostanek vzame se nazaj.

1 ostanek posobne preproge
10—12 metrov dolg,
vseh barv, jako trajen,
gld. 3.50.

Prt iz jute,
najnovejši uzorec,
kompletne velikosti, okolo
in okoli z resami.
1 komad 90 kr.

Domače platuo
1 vatel široko,
1 cel kos 29 vatlov,
gld. 4.20.

Kuhinjske otirače,
iz sivega platna, kom-
pletno dolge.
6 komadov 70 kr.

Prtički
beli, plateni, 1/4 v kvadratih,
6 kom. gld. 1.20.
Kavini prtički
plateni, v vseh barvah.
6 kom. 30 kr.

Delavske srajce
iz dobrega oksforda, kom-
pletno dolge.
3 komadi gld. 2.

Garniture iz ripsa
v najkrasnejših barvah, 2
posteljne odeje in na-
mizni prt, okoli in okoli
z vrvico in cofi.
Garnitura gld. 4.50.

Platnene otirače,
bele, z rudečimi krajevi.
6 kom. gld. 1.20.

Nedreci
izvrstne baže, z zliča-
stimi blanšeti.
1 komad 70 kr.

Posteljne odeje
iz rudečega kretona,
elegantno prešite,
kompletne velikosti.
1 kom. gld. 3.

Polplatneni žepni robci
za moške in ženske,
veličastno narejeni.
1 dvanajst. gld. 1.80.

Angleški popotni plaidi
iz čiste volne, 3-5 m. dolgi,
1-60 m. široki.
1 kom. gld. 4.50.
Jermen za popotni plaid 75 kr.

Damast-gradl
za posteljne prevleke,
1 vatel širok, izvrstna
baža.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.50.

Prašni robci
iz sivega platna, z rudečimi krajevi. 6 kom. 60 kr.
Robci za čistenje stekla
iz belega platna, z rudečimi krajevi. 6 kom. gld. 1.

Šifon,
jako dobre baže, izvrsten za
moško, žensko in otroče
perilo. 90 cm. širok.
1 kos (30 vatlov) gld. 5.

Neugajajoče blago vzame se nazaj in se denar povrne.

Popotne plahte
iz teškega, črnega ali ruja-
vega pliša, jako velike,
(poprej po gld. 8)
sedaj samo gld. 4.

Ženske srajce
iz dobre kotenine, s
čipkastimi ustavki,
6 kom. gld. 3.25.

Gospodinjski predpasniki
iz močnega modrega platna,
tiskani po najnov. uzorecih.
6 kom. gld. 1.50.

Zepni robci
obrobjeni, z barvasto tka-
nimi krajevi, elegantno nare-
jeni.
1 dvan. za gospode gld. 1
1 " gospo kr. 80
1 " otroke kr. 60

Frottier-otirače,
jako elegantne, z jako ru-
dečimi krajevi in resami.
6 kom. gld. 1.50.

Sternbergsko blago za posteljno obleko,
1 vatel široko, v vseh barvah
pasasto, gar. pristne barve.
1 kos (30 vatlov) gld. 6.

Kravate
za gospode,
elegantno narejene,
4 kom. gld. 1.

Konjske žebrake,
temne in sive,
z barvastimi krajevi, 190 cm.
doige in 130 cm. široke.
1 kom. gld. 1.50.

Zastori
v vseh barvah,
3 kom. 6/4 veliki gld. 1,
3 " 10/4 " gld. 2.

Prti
v vseh barvah,
3 kom. 6/4 veliki gld. 1,
3 " 10/4 " gld. 2.

Zastori s čipkami,
1 meter široki,
v veličastnih uzorecih
1 meter 25 kr.

Predposteljne preproge iz jute,
2 dela, po 3 1/4 metra dolga,
z draperijo in resami, lepo
narejen,
gld. 2.30.

Preposteljne preproge iz jute,
1 1/2 m tra dolge, okoli in
okoli z resami, po najnovej-
ših uzorecih.
1 par gld. 1.30.

Slamjače
(popolnem sešite, jute-platno,
pasaste v vseh barvah),
kompletne velikosti,
1 kom. 90 kr.

Oxford,
30 vatlov,
pristne barve.
gld. 4.

Emile Storch v Brnu,
30 vatlov,
pristne barve.
gld. 4.

Narejene moške hlače
iz dobrega cheviota, jako
pripravno narejene.

Narejene moške hlače
iz dobrega cheviota, jako
pripravno narejene.

Korespondenca v vseh avstrijskih jezikih.

Katera obitelj

Vsprijela bi sameca za 3 meseca v svojo sredino, ter prekrbela ga s hrano, stanovanjem in postrežbo? (843-3)
Ponudbe blagovolijo naj se oddati pod naslovom
U 39^a do 27. t. m. pri administraciji „Slovenskega Naroda“.

Kdor hoče dobivati (718-9)
pristno Brnsko volneno blago,
obine naj se z zaupanjem na najstarešo tvrdko za suknjo
MORITE BUM, Brno.
Popotni plaidi po gld. 3.50 in višje. Uzoreci zastonji.
Gg. krojaškim mojstrom posljejo se karte uzeorev zastonji.

TRPOTČEV
izvleček s (podfostornokislom)
apnom-železom,
kateri izdeluje samo lekar Victor pl. Trnkoczy.
Izvrstno, že dvajset let preskušeno in neprekosljivo sredstvo proti: suhemu kašlu, hrijevosti, trdrovratnemu kataru, pomanjkanju krvi, bledici, škrofelnjmu pri otrocih, hujšanju, slabosti pluč, jetiki, bluvanju krvi, tuberkulozi in za okrevaljajoče. Najboljšega priporočila vredno za vse bolne na prsih in
na plučih.

Pozornosti vredno!

V trgovini nahajajo se razni izdeki, ki obstojejo iz trpotčevega **soku** (ne izvlečka) ali pa samo **apneno-železnega siropa**. Se ve da takci izdeki ne morejo imeti tega upliva, kakor izvleček, kojega jaz izdelujem, v katerem sta **obe** zdravilni snovi (**trpotčev** in **apneno-železni sirup**). (854-1)

Svarilo.
Da se lahko loči upiveni izvleček od drugih izdekov, paži naj se na to: da je vsaka steklenica zavita v bledozeleni karton, na katerem je zakonito varovana znamka, kakoršna je tu zrazen, z imenskim počrkom izdelovalnika. Zahteva naj se v zalogah izrecno trpotčev izvleček s apno-železom iz Francis-kus-lekarne na Dunaju ali se pa direktno naroči. Izdelan mora biti v tovarni in centralni razpoložljalnici (pravi naslov za direktorja naročila) **Franciscus-Apotheke in Wien, Hundsturstrasse 113.** Cena originalne steklenice gld. 1.10, po pošti 20 kr. več za zavijanje. Zaloge v lekarnah Dunaja in okolice ter vseh večjih provincialnih mest, ki se včasih objavijo.

HENRIK KENDA v LJUBLJANI.

Največja zaloge

kožuhnih mufov

od 2 do 4 gld. cenejši kot povsod, iz vsakovrstne kožuhovine: ruski svilnati zajec, domači, divji zajec, opice, Amacone, Skunks, Sealskin, Sealskinbisam, astrakan pristni in imitiran, lisica i. t. d.

Tudi imam v zalogi kožuhovino črno in druge barve v 6, 8 in 10 centimetrov širokih portah, gotovo za našiv na ženske suknie in obleke, meter po 68, 85, 98 kr., 1 gld. 10 kr. i. t. d. (829-8)

Prstni zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Klosterneuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevaljajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodu izvrstno upliva. V 1/4 in 1/2 originanih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko

ŠPANSKE TRGOVINE Z VINOM

VINADOR

DUNAJ HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche 1/2 steklenice gld. 2.—, 1/2 steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina in ozonska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trnkoczy, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates. V Kranji: pri gospodu Fran Dolenz, trgovcu specerijskega blaga. V Loka: pri gospodu Jurij Deisinger, trgovcu specerijskega blaga. (824-3)

Po kozarcih se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljubljani v g. Fr. Ehrfeldovej restavraciji v hotelu „pri Slonu“.

Na znamku „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem morejamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrino.

V Calumetu v Severnej Ameriki
dne 25. junija 1886.

Blagorodni, plemeniti gosp. TRNKOCZY,
lekar poleg rotovža v Ljubljani.

Naznanjam Vam, da sem prejel Vašo pošiljatev domačih zdravil, kakeršne Vi napravljate, v svojo največjo zadovoljnost. Prosim Vas tedaj se jedenkrat, po pošti poslati naslednjih izvrsto uplavajočih domačih zdravil ter Valm hkrat posljem 9 dolarjev (nad 20 gld. av velj.) za poplačilo troškov. Vzlie precejšnjih vožnih troškov se ne ustrašim naročiti Vaših razširjenih domačih zdravil iz Calumeta, Michigan, v Severnej Ameriki, ker jih moji tukajšnji rojaki po pravici močno zahtevajo.

Ostanem V. v udani

Josip Schneller,
v Calumetu, Michigan, Sev. Amerika.

- 5 dvanajstoric Marijaceljskih kapljic za želodec, proti želodčevim bolezni itd., 1 steklenica 20 kr.
5 zavitkov kriččilnih krogljic, 1 škatljica 21 kr.
1 dvanajstoric evetu zoper trganje po dr. Mallé-i, proti protini, revmatizmu itd., 1 steklenica 50 kr.
1 dvanajstoric soku kranjskih planinskih zelišč s podfostorno-kisl in apnom in želozom pomešanega, proti plučnim bolezni, kašlu in hriposti, 1 steklenica 56 kr.

P. n.

Jednakih zahvalnih pisem in naročil za domača zdravila lekarne TRNKOCZY, zraven rotovža v Ljubljani, došlo je poslednji iz vseh držav kontinenta, na stotine iz kronovin Avstro-Ogerske in sicer od zdravnika, lekarjev, živinozdravnikov, duhovnikov itd. itd. (792-5)

Nepremočljive plahte za vozove

v različnih velikostih in raznih bažah, dobē se vedno po nizkih cenah pri

R. RANZINGER-JI,
speditérji o. kr. priv. južne železnice, v Ljubljani,
Dunajska cesta št. 15. (551-18)

VARONI TISKARIA
pripravljena po nizkih cenah
v Ljubljani.

Koverte s firmo

Diffner's

CONFERENCE - SPRIT

Najboljše sredstvo za čiščenje zraka za bolniške in otroške sobe; nenadomestljivo razkuževalno sredstvo pri bolezni sapnika in živčne sisteme; odlično obvarovalno sredstvo kot ustna voda proti boleznim vratu in žrela. (823-1)

Bittner-jev konferni sprit se dobiva samo pri JUL. BITTNER-ji, lekarji v Reichenau, Sp. A. in v spodaj navedene zalogi.

Cena steklenici konfernega sprita 80 kr., 6 steklenic velja 4 gld. Patentovani razpršilni aparat 1 gld. 80 kr.

Pristen samo z varstveno znamko! Patentovani razpršilni aparat v spodaj navedeno: „Bittner, Reichenau, N.-O.“
Zaloga za Kranjsko pri U. pl. Trnkoczy-ji, lekarji

Naznanilo.

Podpisani naznanja slav. občinstvu, da se pri njem dobiva **vsak dan**

svež ržen kruh,

pinoc

in

vsakovrstne nasladne pekarije,

kakeršne se doslej še nikjer neso dobivale. — Tudi zagotavlja vsem svojim naročnikom ustreznati z dobro vago in najnižjo ceno.

S spoštovanjem (825-3)

Jakob Zalaznik,
pekovski mojster, Stari trg št. 19.

Zrebanje že prihodnji Mesec.

Kinscem à 1 gld. 11 Strečk 10 gl.

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 000 000 000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odteg. Ijajem 20% || 4788 denarnih dobitkov.

Kinscem-srečke dobivajo se v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba:

Budimpešta, Waltznergasse 6. (787-24)

Prstni zdravilni malaga-sekt

po analizi ces. kr. poskušnje postaje za vina v Klosterneuburgu

jako dobra, prava malaga,

jako dobro krepilo za slabotne, bolne, okrevaljajoče, otroke itd., proti pomanjkanju krvi in slabemu želodu izvrstno upliva. V 1/4 in 1/2 originanih steklenicah pod postavno deponirano varstveno znamko

ŠPANSKE TRGOVINE Z VINOM

VINADOR

DUNAJ HAMBURG

po originalnih cenah à gld. 2.50 in gld. 1.30.

Medicinska malaga, naravna, carte blanche 1/2 steklenice gld. 2.—, 1/2 steklenice gld. 1.10. Dalje razna fina in ozonska vina v originalnih steklenicah in po originalnih cenah.

V Ljubljani: pri gospodih: Ubald pl. Trnkoczy, lekar, Josip Svoboda, lekar, H. L. Wenzel, prodajalec delikates. V Kranji: pri gospodu Fran Dolenz, trgovcu specerijskega blaga. V Loka: pri gospodu Jurij Deisinger, trgovcu specerijskega blaga. (824-3)

Po kozarcih se toči vino VINADORSKE trgovine v Ljubljani v g. Fr. Ehrfeldovej restavraciji v hotelu „pri Slonu“.

Na znamku „VINADOR“ in zakonito deponirano varstveno znamko prosim natančno paziti, ker se le potem morejamčiti za absolutno pristnost in popolno dobrino.

Razpošljajnica

BERNHARD TICO v BRNU, Zelny trh štev. 18

razpošljila po poštnem povzetju:

(620-14)

Brnsko blago za moško obleko v ostankih, iz čiste najfin. volne, 3 ¹ / ₂ metra za celo zimsko obleko. ■ Gld. 5.—.	Žensko suknjo, iz čiste volne, v vseh modnih barvah, 10 metrov za popolno obleko, 100 cm. široko. ■ Gld. 8.—.	Zimske niger-loden, najnovejše in najtrajnejše za ženske obleke, 100 cm. široko. ■ 10 metr. gld. 5.50.	Indijski fonle, pol volna, v vseh mogočih barvah, za celo obleko, 100 cm. široko. ■ 10 metr. gld. 4.50.	Volnen rips, 60 cm. širok, 10 metr. gld. 3.80.
Loden za moške suknje in menčkove, najboljše baže, 2 ¹ / ₂ metra za celo suknjo. ■ Gld. 6.—.	Črni terne, 100 cm. širok, ki je prej veljal 60 kr., prodajam, dokler ga je kaj v zalogi, 10 metr. gld. 4.50.	Barhant za obleko, lepi uzorci, ki se sme prati, v ostankih od 10 do 11 metrov, 60 cm. širok, za obleko. ■ Gld. 3.50.	Valerie-flanel, pol volna, najnovejši modni uzorci, najboljše za zimsko obleko, 60 cm. širok. ■ 10 metr. gld. 4.—.	Domače platno, 1 kos 1/4 širok gl. 4.—, 1 1/4 " " 5.—.
Palmerston v ostankih po 2 ¹ / ₂ metra za celo zimsko suknjo. I. vrste gld. 6.—. II. vrste gld. 12.—.	OXFORD, seme se prati, najboljše baže, 1 kos 29 vatli, cel. ■ Gld. 4.50.	I rips-garnitura, obstoječa iz 2 posteljnih oblek in 1 nam.prta. ■ Gld. 4.50.	Posebna preproga v ostankih od 10—12 metrov, najlepši uzorec. ■ Gld. 3.50.	King-tkanina, boljša, kakor prejnatno platno, 1 kos 30 vatli, celo. ■ Gld. 5.80. ■
	Kanafas, 1 kos feigl gl. 4.80. II. vrste gld. 12.—.	1jute-garnitura, 2 post. obleki in 1 prta. ■ Gld. 3.50.	Prt iz damasta 1/4 velik, bel, odiščne baže. 3 kom. gl. 4.50.	Zimski robec iz čiste volne, 1/4 velik, prej gl. 4.50, zdaj gl. 2.
	1 kos rudeč „ 5.20.	Uzoreci in ceniki zastonji in franko.		Naglavni robovi, tkani iz najfin. Berol. volne v vseh barvah. 1 k. 6/4 velik gl. 1.70, 1 k. 5/4 velik gl. 1.20.